

Vergaderjaar 2008–2009

26 150

Algemene Vergadering der Verenigde Naties

Nr. 74

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 juni 2009

In vervolg op mijn brief van 2009, betreffende het verslag van de tiende reguliere zitting van de VN-Mensenrechtenraad, Kamerstuk 2008–2009, 26 150, nr. 71, Tweede Kamer, informeer ik u hierbij, mede namens de minister voor Ontwikkelingssamenwerking, over de Nederlandse inzet voor de elfde zitting van de Raad. De elfde zitting vindt plaats van 2 juni tot en met 19 juni 2009. Voorafgaand aan de elfde zitting vond er op 26 mei een Speciale Zitting plaats over Sri Lanka. Over de uitkomsten hiervan zal ik u nader informeren in de verslaglegging over het verloop van de elfde zitting.

Nederland zal tijdens de elfde zitting van de Mensenrechtenraad erop aandringen dat de Europese Unie alle mogelijkheden benut om ernstige mensenrechtenschendingen aan de orde te stellen in de dialogen met speciale rapporteurs en in de diverse geagendeerde debatten.

Mandaten landenrapporteurs

Tijdens de elfde zitting staat onder meer op de agenda de vernieuwing van het landenmandaat van de Speciale Rapporteur voor Soedan. Nederland zal zich in EU-verband hard maken voor de verlenging van dit belangrijke mandaat. Afgelopen september heeft de Mensenrechtenraad onder druk van Soedan dit mandaat schoorvoetend verlengd met slechts 6 maanden in plaats van het gebruikelijke jaar. Het is te verwachten dat Soedan ook dit keer zal aangeven geen behoefte te hebben aan een Speciale Rapporteur (en zeker niet in de persoon van Sima Simar) met het argument dat er voldoende mechanismen bestaan. Het arrestatiebevel van Bashir speelt in negatieve zin een rol bij de Soedanese houding. Gezien de ervaringen met de instelling van een mandaat voor de DRC afgelopen maart (wat uiteindelijk niet gelukt is), zijn de verwachtingen niet hooggespannen. De mensenrechtensituatie rechtvaardigt echter een volle en vroegtijdige inzet van de EU op dit belangrijke mandaat.

Nederland zal het algemene debat over landensituaties benutten om ernstige mensenrechtensituaties in onder meer Kenia, Zimbabwe en Soedan, Birma, Pakistan en Afghanistan aan de orde te stellen. Nederland zal voor wat betreft Iran aandacht vragen voor de aanhoudende executies van minderjarigen.

Nederland zal zoals gebruikelijk ernaar streven dat de Raad geen eenzijdige en ongebalanceerde aandacht besteedt aan de situatie in het Midden-Oosten.

Thematische onderwerpen

Canada zal tijdens deze zitting resoluties over geweld tegen vrouwen en over vrijheid van meningsuiting indienen. Nederland steunt beide resoluties en zal voor de EU de inbreng op de resolutie over geweld tegen vrouwen coördineren.

Ook economische, sociale en culturele rechten staan weer prominent op de agenda. Ten aanzien van het optioneel protocol inzake het monitoringsmechanisme van het kinderrechtenverdrag is de Nederlandse houding voornamelijk afhoudend totdat duidelijk wordt wat de meerwaarde van een dergelijk protocol is.

De Speciale Rapporteurs zullen deze sessie rapporteren over de situatie op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen, migranten, recht op meningsvrijheid, recht op onderwijs, standrechtelijke executies, onafhankelijkheid van rechters en advocaten, geweld tegen vrouwen, gezondheid, mensenrechten en staatsschuld en tot slot extreme armoede. Deze rapportages spelen een belangrijke rol bij het agenderen en objectief documenteren van de situatie met betrekking tot de desbetreffende mensenrechten. Nederland zal bijdragen aan de voorbereiding van deze interactieve dialogen door de EU, met speciale aandacht voor de rapporten van de Speciale Rapporteur op het gebied van bedrijfsleven en mensenrechten, John Ruggie, en de Speciale Rapporteur over standrechtelijke executies, Philip Alston. In dialoog met Alston zal Nederland zijn zorg uitspreken over de aanhoudende moorden op en bedreigingen van diens informanten in Kenia. De Nederlandse interventies ten aanzien van het rapport van Ruggie zullen teruggrijpen op de uitkomsten van de Bedrijfslevendag over dit onderwerp van afgelopen december.

Follow up Speciale Zittingen

In deze sessie zal opvolging worden gegeven aan de uitkomsten van speciale zittingen van de Mensenrechtenraad. In dit kader is vooral de 9e Speciale Zitting van de Raad over Gaza van 9 januari 2009 van belang. In deze sessie werd per resolutie de oprichting van een fact finding mission naar Gaza afgedwongen. Deze resolutie is technisch-inhoudelijk slecht geformuleerd, gepolitiseerd en zeer eenzijdig omdat het mandaat van de commissie (Goldstone) zich alleen richt op schendingen aan Israelische zijde. Dit was de reden dat NL en de overige EU leden van de mensenrechtenraad zich onthielden van stemming. Nederland en de EU zullen streven naar uitvoering van het mandaat waarbij onpartijdig en onafhankelijk onderzoek naar het handelen van beide zijden in het conflict zeker wordt gesteld.

Paneldiscussies

Er zullen tijdens de elfde sessie twee paneldiscussies plaatsvinden. De jaarlijks terugkerende paneldiscussie over het thema vrouwenrechten zal dit jaar voornamelijk in het teken staan van gelijkheid van mannen en

vrouwen voor de wet en voorbeelden van nationale wetgeving hierover. Op de agenda zal in dit kader eveneens de eventuele aanstelling en mandaat van een nieuwe rapporteur over discriminerende wetgeving tegen vrouwen staan. Nederland zal ten aanzien van de aanstelling van deze rapporteur een positieve grondhouding aannemen, omdat het kan bijdragen aan de bestrijding van discriminatoire wetgeving tegen vrouwen. Een gedeelte van het debat over vrouwenrechten is gewijd aan het tegengaan van moedersterfte. De Nederlandse inzet zal gericht zijn op actieve ondersteuning van de resolutie over moedersterfte.

De tweede paneldiscussie zal gaan over klimaatverandering. Dit betreft een discussie tussen landen, internationale organisaties en NGO's over de relatie tussen klimaatverandering en mensenrechten. Hiermee wordt opvolging gegeven aan de tiende sessie van de Mensenrechtenraad waar de studie naar desbetreffende relatie werd besproken en hierover een, door Nederland ondersteunde, resolutie werd aangenomen.

Universal Periodic Review

Tijdens de zitting zullen ook de uitkomsten van de landenexamens van de vierde zitting (2–13 februari 2009) behandeld worden. Nederland heeft actief geparticipeerd in de werkgroep door voor alle behandelde landen schriftelijke vragen in te sturen en mondelinge aanbevelingen te doen. Nederland zal er tijdens de plenaire behandeling op blijven aandringen dat de aanbevelingen daadwerkelijk door de betreffende landen geïmplementeerd worden.

Nederland is samen met Ierland, Tsjechië en Colombia actief in de voorbereiding van een *side event* over mensenrechten en discriminatie op grond van seksuele geaardheid. Deze paneldiscussie zal plaatsvinden op 12 juni. Nederland heeft samen met partners een effectieve lobby gevoerd met als resultaat dat de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten Pillay zal deelnemen aan de discussie. Ook zal Nederland de organiserende NGO «ARC International» met raad en daad bijstaan in de voorbereidingen van het evenement.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen